

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 27P/13/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116204170
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Maláriková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2116204170.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Miroslavou Malárikovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: K. Q., nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov otca: R. S., nar. X.X.XXXX, bytom Y. XX, W. a matky: R. Q., nar. X.X.XXXX, bytom H. X, W., zastúpená advokátom: JUDr. Miloš Chrenko, Hlavná 25, Trnava, o návrhu otca na zníženie výživného pre maloleté dieťa a návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

r o z h o d o l :

Súd návrh otca na zníženie výživného zamieťa.

Súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca na maloletého K. zo sumy 150,- € na sumu 170,- € mesačne splatné k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred s účinnosťou od 1.9.2016.

Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 8P/83/2013-25 zo dňa 16.1.2013 v časti určenia výživného.

o d ô v o d n e n i e :

Otec maloletého dieťaťa sa podaným návrhom domáhal zníženia výživného zo sumy 150,- € na sumu 50,- € mesačne na maloletého K. počnúc dňom 1.3.2016, v priebehu konania požiadal o zníženie výživného späť od 1.10.2015. Návrh odôvodnil zmenou svojich schopností, možností a majetkových pomerov od poslednej úpravy výživného. Navrhovateľ uviedol, že od 1/2015 do 9/2015 bol nezamestnaný. Od 10/2015 pracuje vo firme X. - N. R.W. ako robotník na Dohodu o vykonaní práce s minimálnym príjmom. So zvýšením výživného nesúhlasil.

Matka nesúhlasila so znížením výživného a naopak požiadala o zvýšenie výživného zo sumy 150,- € na sumu 250,- € od rozhodnutia súdu, pretože jej pribudne ďalšia vyživovacia povinnosť, nakoľko je tehotná a jej jediným príjmom sú rodinné prídavky. Od 1.9.2016 začne maloletý chodiť do materskej škôlky, s čím súvisia aj jej zvýšené výdavky.

Kolíznym opatrovníkom so znížením výživného nesúhlasil, pretože to nie je v záujme maloletého. Poukázal na to, že od určenia výživného uplynuli 2 roky, výdavky dieťaťa sa od 9/2016 zvýšia, nakoľko začne chodiť do materskej škôlky, preto navrhol zvýšiť výživné.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, vypočúvaním účastníkov, dokladmi o príjmoch a výdavkoch rodičov ako aj ostatným obsahom spisu a aj pripojeného spisu 8P/83/2013, pričom zistil nasledovný skutkový stav.

Maloletý pochádza zo vzťahu rodičov. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/83/2013-25 zo dňa 16.1.2013 (správne malo byť 16.1.2014) bol na základe schválenej rodičovskej dohody zverený do osobnej

starostlivosti matky, pričom otec sa zaviazal platiť výživné 150,- € mesačne s účinnosťou od 1.2.2014. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 31.1.2014. Súd vychádzal z čistej priemernej mesačnej mzdy otca od 750,- € do 800,- €. Matka poberala rodičovský príspevok 199,60 € a rodinné prídavky 23,10 €. Obaja rodičia bývali u svojich rodičov a inú vyživovaciu povinnosť nemali. Maloletý mal v čase rozhodnutia súdu 13 mesiacov.

Otec v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výživnom pracoval na dobu určitú do 30.6.2015. Pracovný pomer bol ukončený 2.1.2015 dohodou, čo otec odôvodnil tým, že zarobil okolo 800,- € mesačne a práca bola namáhavá. Od 3.1.2015 bol evidovaný na úrade práce do 26.4.2015, kedy bol vyradený lebo sa zamestnal len na jeden deň, následne bol evidovaný od 22.6.2015 do 28.9.2015 a bol vyradený pre nespokojnosť, odmietol pracovné miesto. Od 27.4.2015 pracoval na dobu určitú, pričom jeho pracovný pomer bol ukončený v skúšobnej dobe dňa 30.4.2015 zo strany zamestnávateľa a za tieto dni mal čistý príjem 29,21 €. Otec nepožiadala o dávku v nezamestnanosti.

Spoločnosť Johns Manville Slovakia a.s. oznámila, že pracovný pomer s otcom bol ukončený 2.1.2015 dohodou, jeho priemerný čistý mesačný príjem za rok 2014 bol 820,66 €, a priemerný hrubý príjem bol 1.086,- €. Ak by si riadne plnil pracovné povinnosti a mal by záujem o ďalšie trvanie pracovného pomeru, súhlasili by s jeho predĺžením, pričom jeho hrubý príjem by bol približne 1.081,- €. Zo správy súd zároveň zistil, že priemerný čistý mesačný príjem otca v roku 2013, teda pred predchádzajúcim rozhodnutím súdu o výživnom, bol 723,- €.

Zo správy H. X.I. - N. R. súd zistil, že otec pracoval na základe Dohody o vykonaní práce od 1.10.2015 do 18.2.2016 s priemerným mesačným príjmom 95,62 € podľa potvrdenia zamestnávateľa a podľa tvrdenia otca mal priemerný čistý príjem 550,- € v hotovosti bez dokladu. Pracovný pomer bol ukončený ústne dohodou.

Od 2.5.2016 otec začal podnikáť, podľa vlastného vyjadrenia s príjmom 650,- € čistého mesačne. V rámci podnikania platí zdravotné poistenie 60,- €. Býva u rodičov, ktorým neprispieva na bývanie, vlastní i naďalej rovnaké auto, mesačne platí za naftu asi 100,- €, za vlastný telefón 25-30,- €. Inú vyživovaciu povinnosť nemá.

Otec platil výživné vo výške 150,- € do 4/2015, v januári a februári 2016 zaplatil po 150,- € a dlh 20,- €, za 3-5/2016 zaplatil po 27,13 € a 6.6.2016 zaplatil 100,- €.

Matka do 29.12.2015 poberala rodičovský príspevok 204,20 €, v súčasnosti je bez príjmu, pobera len rodinné prídavky 23,52 €, je tehotná s termínom pôrodu koncom júna 2016. Platí si telefón a internet 50,- € mesačne. Býva v podnájme v 2-izbovom byte so svojim súčasným priateľom, za ktorý platí jej priateľ 270,- € mesačne, elektrinu 33,18 €, plyn 41,67 €, vodu 14,- €. Priateľ matky má príjem okolo 740,- € čistého mesačne, doposiaľ nemá vyživovaciu povinnosť. Matka eviduje dlh otca na výživnom 1.650,- € a vymáha výživné exekučne. Z tohto dôvodu podala matka návrh na trestné stíhanie otca.

Maloletý K. je od 1.9.2016 prijatý do materskej školy v W., podľa trvalého bydliska. Je zdravý.

Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zák. o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa ustanovenia § 154 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Výživné sa určuje vždy podľa stavu, ktorý je daný v čase rozhodovania súdu o nároku detí. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Jednoznačne tak životnú úroveň dieťaťa pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič.

Pri zmene rozhodnutia o výške výživného zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Na strane povinného môže byť takou zmenou strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami napríklad nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám, zmena potrieb u školopovinných detí zväčša prechod na iný stupeň školskej dochádzky, zmena majetkových pomerov. Výživné však možno zmeniť len v prípade výraznej zmeny rozhodujúcich okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia tak na strane oprávneného, tak na strane povinného výživné platiť. Súd musí porovnávať pomery na strane osoby oprávnenej a povinnej, ktoré existovali v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia, s pomermi, ktoré sú dané v období, na ktoré sa zvýšenie výživného má vzťahovať. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

Na strane dieťaťa je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery.

V danom prípade k poslednej úprave výživného došlo rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 16.1.2013 (správne 16.1.2014) č.k. 8P/83/2013-25, keď výška výživného bola určená dohodou 150,- € mesačne. Pri určení tohto výživného súd vychádzal zo skutočnosti, že matka bola na rodičovskom príspevku a otec mal príjem od 750,- € do 800,- €. Obaja mali len jednu vyživovaciu povinnosť k maloletému K., ktorý mal v tom čase 13 mesiacov.

Príjem matky sa od posledného rozhodnutia znížil z toho dôvodu, že sa nezamestnala po dovŕšení 3 rokov maloletého a skončení poberania rodičovského príspevku, nakoľko je tehotná a očakáva narodenie dieťaťa so svojim súčasným partnerom. Táto zmena pomerov na strane matky nemá vplyv na vyživovaciu povinnosť otca k maloletému dieťaťu, nakoľko je rozhodnutím matky založiť si novú rodinu, pričom si musela byť vedomá svojej vyživovacej povinnosti k skôr narodenému dieťaťu.

Pokiaľ ide o príjem otca s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine nemožno hovoriť o znížení, ale naopak o zvýšení príjmu, nakoľko z vykonaného dokazovania vyplynulo, že pri určovaní výživného v čase predchádzajúceho rozhodovania súd vychádzal z príjmu otca 750,- € - 800,- €, pričom mal správne vychádzať z príjmu otca 723,- €. Otec v tom čase síce pracoval na dobu určitú do 30.6.2015, ale tento pracovný pomer ukončil predčasne dohodou k 2.1.2015, pričom podľa potvrdenia zamestnávateľa, ak by mal záujem mohol i naďalej pracovať u tohto zamestnávateľa s priemerným

čistým príjmom, ktorý by bol približne v rovnakej výške ako za rok 2014, t.j. 820,- € mesačne. V danom prípade otec uzatvorením dohody zapríčinil skončenie pracovného pomeru, na takéto jeho správanie sa v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine nahliada ako na vzdanie sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania. Z tohto dôvodu súd návrh otca na zníženie výživného zamietol a zároveň z rovnakého dôvodu zvýšil výživné otca na maloletého a to od jeho nástupu do materskej škôlky dňa 1.9.2016. Nakoľko ide o podstatnú zmenu pomerov na jeho strane, s ktorou sa spájajú zvýšené výdavky dieťaťa.

Jedným zo záverov ustálenej rozhodovacej praxe tunajšieho súdu a odvolacieho súdu (judikatúry) vo veciach výživného je to, že u výživou povinného rodiča s príjmom zo zamestnania alebo s príjmami takýto príjem nahradzujúcimi, možno na plnenie všetkých vyživovacích povinností počítať s percentuálnym výsekom v rozsahu 20% až 25% (čiže jednej pätiny až jednej štvrtiny) z čistého príjmu tu spomínaného rodiča (v tejto súv. por. napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave z 23.2.2010 č. k. 10Co/315/2009-134, vydaný vo veci Okresného súdu Trnava sp. zn. 8C/154/2009, rozsudok Krajského súdu v Trnave z 1.10.2013 č.k. 26CoP/1/2013 vydaný vo veci tunajšieho súdu č.k. 20P/343/2012 zo dňa 20.5.2013)

Súdom určená výška výživného 170,- € mesačne je v rozpätí 20% až 25% z čistého príjmu otca, pričom súd vychádzal z jeho príjmu 820,- € z dôvodov uvedených vyššie, t.j. v rozpätí od 164,- € do 205,- €. Pričom z dôvodu, že otec má len jednu vyživovaciu povinnosť súd zvýšil výživné len nepatrne nad dolnú hranicu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave, trojmo.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti :

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.